B&W **advies**

Gemeente leudal

Openbaar

Opsteller	H.J.M. Rademakers
Leidinggevende	Samenleving
Portefeuillehouder	De heer R.M.J. Martens (wethouder)
Join-nummer	BenW\3489
Onderwerp	Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs
Te nemen besluit	1. De gemeenteraad verzoeken om de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal vast te stellen. 2. Het subsidieplafond voor de verordening vaststellen op € 150.000 per jaar en maximaal € 50.000 per school 3. Bij overschrijding van het subsidieplafond wordt een verdeling gehanteerd naar rato van het aantal leerlingen onder de opheffingsnorm voor Leudal (thans 51 leerlingen), met een maximum van € 50.000 per school. 4. De gemeenteraad verzoeken om middels een begrotingswijziging aanvullend budget beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de regeling. Voor de jaren 2022 en 2023 een verhoging van het budget van € 74.254, in 2024 een verhoging van € 81.246, in 2025 een verhoging van € 82.758 en structureel vanaf 2026 € 150.000 ten laste van de begrotingsruimte van de betreffende jaren.
Datum in B&W	14-6-2022

1. Onderwerp

Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De gemeenteraad heeft op 14 december 2021 motie "Vreemd 16.1" aangenomen. In deze motie is bepaald dat de gemeenteraad € 150.000 per jaar, gedurende 5 jaren, beschikbaar stelt, voor:

- Het gedaalde leerlingaantal op St. Liduina in Kelpen-Oler op te vangen tot een maximum van 10 leerlingen onder de opheffingsnorm van 51 zoals door Leudal vastgesteld;
- De exploitatiekosten te kunnen opvangen voor de basisscholen in Kelpen-Oler en Buggenum, voor het deel dat niet in de rijksvergoeding zit (naar schatting €100.000,- per jaar voor beide scholen samen).

Op 26 april 2022 is door de gemeenteraad motie "Vreemd 12.1" aangenomen. Bij motie heeft de gemeenteraad besloten om geen financiële bijdrage aan SPOLT toe te kennen in de exploitatiekosten voor de basisschool in Buggenum.

3. Voorstel aan College

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende collegedoelstelling(en):
Programma 3: Voorzieningen; De mogelijkheid voor inwoners om zich via onderwijs te kunnen ontwikkelen is gewaarborgd.

Uw college wordt voorgesteld om de gemeenteraad te verzoeken om de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal vast te stellen. Daarnaast wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om middels een begrotingswijziging aanvullend budget beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de regeling. Voor de jaren 2022 en 2023 een verhoging van het budget van € 74.254, in 2024 een verhoging van € 81.246, in 2025 een verhoging van € 82.758 en structureel vanaf 2026 € 150.000 ten laste van de begrotingsruimte van de betreffende jaren.

4. Argumenten

De gemeenteraad heeft weliswaar bovengenoemde moties aangenomen, maar de financiering van de exploitatie van scholen is voorbehouden aan de rijksoverheid. In een limitatief aantal gevallen kan de gemeente voorzien in een additionele financiering. Deze financieringsmogelijkheid moet zijn vastgelegd in een "Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs" en voor alle scholen open staan. Door de gemeente Leudal is een dergelijke verordening nog niet vastgesteld.

Onder andere gelet op de aangenomen moties is in de thans ter vaststelling voorliggende verordening één subsidiecriterium opgenomen, namelijk dat het een bestaande school moet betreffen die zich qua leerlingenaantal onder de opheffingsnorm bevindt. Voor basisscholen in Leudal is deze opheffingsnorm 51 leerlingen. De minimale norm voor basisscholen bedraagt overigens 23 leerlingen. Opheffingsnormen in het voortgezet onderwijs zijn afhankelijk van het onderwijsaanbod. Voor elke onderwijssoort geldt een andere norm. Ook scholengemeenschappen kennen weer andere normen. Dit hangt af van het aantal opleidingen. Voor de gemeente Leudal zijn met name reguliere basisscholen in het geding. Voorgezet en

(voortgezet) speciaal onderwijs vervullen een regionale functie en zijn minder afhankelijk van lokale leerlingen.

Om de verordening per 1 augustus 2022 in werking te Laten treden is in de bij de verordening horende bijlage "Voorziening exploitatielasten" onder indieningsdatum de datum 1 augustus 2022 opgenomen.
Volgens artikel 2 van de verordening kan uw college besluiten tot een subsidieplafond en verdelingsregels. Voorgesteld wordt on, indachtig de motie van 14 december 2021, als subsidieplafond voor de regeling € 150.000 te hanteren, met een maximum van € 50.000 per school. Vaststelling van de subsidiehoogte vindt plaats op basis van lokaal maatwerk. Indien het subsidieplafond wordt overschreden, wordt voorgesteld om een verdeling te hanteren naar rato van het aantal leerlingen onder de opheffingsnorm voor Leudal (thans 51 leerlingen), met een maximum van € 50.000 per school.
Om ervaring op te doen met onderhavige verordening wordt voorgesteld om op dit moment geen verdere subsidiecriteria op te nemen. Toepassing van de verordening vraagt om maatwerk. Toepassing van de verordening wordt over 2 jaren geëvalueerd.
In 2022 wordt gestart met het proces om te komen tot een integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) voor Leudal. Overdimensionering van schoolgebouwen wordt meegenomen in het proces.

5. Risico's

Toekenning van financiële bijdrage(n) zonder wettelijke grondslag maar in de vorm van incidentele subsidies draagt het risico van precedentwerking. De raad wordt voorgesteld om de regeling vast te stellen.

De regeling gaat in per 1 augustus 2022. Het college kan, conform artikel 2 lid 1 en lid 2 van de verordening, een subsidieplafond vaststellen. Indien het college niet voor 20 juni een subsidieplafond vaststelt en bekend maakt aan de schoolbesturen, is er geen financiële afwijzigingsgrond en moet een bijdrage betaald worden indien aan de subsidievoorwaarden wordt voldaan (open-einde).

6. Juridisch kader

Artikel 4:23, lid 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) vereist in beginsel een regeling voor subsidieverstrekking bij wettelijk voorschrift.
De gemeente is op grond van artikel 140/141 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 134/135 van de Wet op de expertisecentra en artikel 96g/96h van de Wet op het voortgezet onderwijs bevoegd om op basis van een verordening (Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs) boven de rijksvergoeding additionele middelen ter beschikking te stellen. De wet schrijft voor dat hierbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen openbaar en bijzonder onderwijs en dat het grondwettelijk criterium van "dezelfde maatstaf" wordt gehanteerd. Op grond van artikel 149 Gemeentewet is de raad bevoegd verordeningen vast te stellen.

Er is vooruitlopend op deze verordening al in de geest van deze verordening gewerkt. Tot vaststelling bovengenoemde verordening is toekenning/afwijzing van incidentele subsidie gebeurt op basis van artikel 4:23, lid 1 onder d Awb.

7. Financiële samenvatting

	2022	2023	2024	2025	2026
Kostenplaats	64020101 onderwijshuisvesting BO				
Kostensoort	4341400 bijdrage in kosten				
Begroting *	75.746	75.746	68.754	67.242	0
Realisatie					
Verplichtingen					
Restant	75.746	75.746	68.754	67.242	0
Kosten dit advies	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Restant	-74.254	-74.254	-81.246	-82.758	-150.000

Op dit moment wordt er, naar aanleiding van het besluit tot sluiting van basisscholen door schoolbestuur SPOLT, via een extern bureau een onderzoek uitgevoerd. Dit bureau zal binnenkort een Fusie effectrapportage (FER) aanbieden, waaruit meer inzicht blijkt over de financiële gevolgen en eventueel benodigd budget.

Vooruitlopend op dit rapport en naar aanleiding van de motie "Vreemd 16.1" in de raadsvergadering 14 december 2021 wordt nu een regeling voorgelegd waardoor de gemeente een bijdrage kan verlenen in de exploitatietekorten van scholen. Voor de totale bijdrage wordt aansluiting gezocht bij de motie. Vanuit de wetgeving is de gemeente dit niet verplicht.

In de 1e raadsrapportage 2022 is op basis van collegevoorstel 3094 de bijdrage in verband met het openhouden van de school in Kelpen-Oler bijgeraamd.
Voor het meerdere (zie tabel) is geen dekking beschikbaar. Hiervoor wordt de begrotingsruimte aangesproken. Met betrekking tot de begrotingsruimte geldt dat de actuele stand (kaderbrief 2023-2026) als volgt is:

Actuele stand programmabegroting 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
Stand begroting voor 1e raadsrapportage 2022	**2.782.229**	**2.120.060**	**2.508.830**	**2.502.002**
Resultaat 1e raadsrapportage 2022	80.804	48.654	-100.853	725.778
Bijstelling dividend kaderbrief 2023 - 2026	67.234	67.234	67.234	67.234
Bijstelling taakstelling sociaal domein kaderbrief 2023 - 2026	-1.112.500	-1.112.500	-1.112.500	-1.112.500
Bijstelling verbonden partijen (BsGW, Westrom)	39.176	16.353	5.898	-7.025
Bijstelling evenementen subsidie	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Begrotingssaldo na kaderbrief 2023 - 2026 incl realisatie taakstellingen	**1.806.944**	**1.089.802**	**1.318.610**	**2.125.490**
Vastgoed	-	-	-	-
Accommodaties	141.099	141.099	141.099	141.099
Sociaal domein	1.595.451	1.545.996	1.548.776	1.548.776
Personeel en organisatie	-	-	-	-
Taakstelling griffier	50.000	50.000	50.000	50.000
Aangenomen motie sturing	200.000	200.000	200.000	200.000
Begrotingssaldo na kaderbrief 2023 - 2026 excl realisatie taakstellingen	**-179.607**	**-847.294**	**-621.266**	**185.614**

Het begrotingssaldo is positief, maar alleen indien alle taakstellingen volledig worden gerealiseerd. Indien de taakstellingen niet worden gerealiseerd is er structureel een tekort in de begroting. Daarnaast zijn er in

de begroting 2022-2025 nog PM posten opgenomen die structureel effect hebben en volgen er wellicht financiële wensen uit het coalitieprogramma.

Op basis van het raadsbesluit wordt het budget voor 2022 en volgende jaren financieel verhoogd tot € 150.000. Hierbij geldt dat jaarlijks door het college een subsidieplafond wordt vastgesteld. Zonder vaststelling van een subsidieplafond is er geen financiële afwijzingsgrond als een aanvrager voldoet aan de voorwaarden (open-einde).
In de verordening is als toetsingscriterium opgenomen dat het gaat om een bestaande school voor primair onderwijs, gelegen in een kleine kern van de gemeente en dat het aantal leerlingen van de school lager is dan de geldende opheffingsnorm. In de verordening is niets opgenomen over wat een kleine kern is (begripsbepaling), een maximale vergoeding per school/leerling of over een maximale duur van de voorziening (bijv. 5 jaar).

8. Overige integrale afstemming

Gelet op het bij vaststelling van onderhavige verordening te voeren op overeenstemming gericht overleg tussen gemeente en bevoegd gezag (schoolbesturen), is de concept verordening voor akkoord voorgelegd aan de in Leudal actieve schoolbesturen. De schoolbesturen hebben ingestemd met de voorgestelde aanpassingen.

9. Communicatie

Openbaar:

- ☑ Actief:
  - ☑ Informeren raad
  - ☑ Ter inzage leggen voor
  - ☑ Publiceren op Overheid.nl

Communicatiestrategie:
Voorgesteld wordt om te volstaan met wettelijke voorgeschreven publicatie op Overheid.nl, bijgevoegd persbericht en het ter inzage leggen van de verordening.

10. Bijlagen

Bijlage 1:	Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal.
Bijlage 2:	Raadsvoorstel.
Bijlage 3:	Concept raadsbesluit.
Bijlage 4:	Persbericht.